



## Sak 1/2024 Budsjettet 2024 - fordeling av midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift av rovviltnemnda og sekretariatet

### Saksutredning fra sekretariatet

Følgende legges til grunn for saksframlegget:

- [Roviltforliket i 2011 \(Representantforslag 163 S 2010-2011\)](#) - sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt
- [Forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge, februar 2022](#)
- Omsøkte FKT-tiltak fra fylkene
- Planleggingsramme for regionale rovviltnemnder 2024 – forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift, fra Miljødirektoratet datert 29.02.2024 (vedlagt).

### Saksopplysninger

#### Planleggingsrammer for 2024

**Tabell 1.** Planleggingsramme for regionale rovviltnemnder 2024.

Region	Tilskudd Kap. 1420.73 Prosjekt 08116	Tjenestekjøp Kap. 1420.21 Prosjekt 22104	Drift av sekretariat Kap. 1420.21 Prosjekt 22103
1	650 000	350 000	
<b>2</b>	<b>2 600 000</b>	<b>450 000</b>	<b>550 000</b>
3	4 500 000	850 000	370 000
4	4 500 000	600 000	600 000
5	14 750 000	850 000	370 000
6	13 500 000	1 500 000	
7	10 000 000	500 000	900 000
8	13 000 000	1 500 000	
<b>SUM</b>	<b>63 500 000</b>	<b>6 600 000</b>	<b>2 790 000</b>

Midlene fra Miljødirektoratet skiller mellom tilskudd til rovvilttiltak - Kap. 1420.73 og tjenestekjøp og drift av nemnder og sekretariat, begge Kap. 1420.21, men med ulike prosjektnummer.

Tilskuddsramma for region 2 er redusert med 400 000 kr fra i fjor, mens postene til tjenestekjøp og drift av nemnda/sekretariat begge er uendret. Den totale rammen på landsbasis for Tilskudd Kap. 1420.73 er redusert med 3,75 mill. kr sammenlignet med 2023. Samtlige regioner med unntak av region 6, har fått reduksjon i sine rammer. Det er imidlertid satt av 10 mill. kroner ekstra nasjonalt utover denne rammen som tildeles regionene. Kommuner med behov kan søke om tilskudd til å styrke skadefellingsberedskapen i kommunene. Søknadsfristen var 15. februar i år. Det har kommet inn seks søknader om tilskudd gjennom denne ordningen for region 2. Fire av disse er fra Buskerud og en fra hver av de andre fylkene.

#### Sentrale føringer

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sekretariatsansvar for to regionale rovviltnemnder – region 2 (Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder) og region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og får derfor søknader og midler for to rovviltregioner. Håndteringen av søknader innenfor Oslo og Viken, og Agder som også inngår i to rovviltregioner, må derfor koordineres.

Rovviltnemnda skal med utgangspunkt i planleggingsramma fordele midlene til ulike typer av tiltak og fordele dem mellom fylkene i regionen. Etter nemndas vedtak fordeler Miljødirektoratet midlene til forebyggende og konfliktdempende tiltak til de respektive Statsforvalterne i regionen.

Statsforvalterne behandler og prioriterer mottatte søknader i tråd med fastsatt regelverk for tilskuddsordningen, føringer for prioriteringer og strategier for bruken av forebyggende og konfliktdempende tiltaksmidler gitt i forvaltningsplanen. Statsforvalterne kan ikke overføre midler seg imellom uten skriftlig aksept fra Miljødirektoratet. Midlene skal i tillegg dekke løpende kostnader hver enkelt statsforvalter har til administrasjon og kunngjøring av kvotejakt og lisensfelling.

#### Kapittel 1420.73 - Tilskudd til rovvilttiltak

Formålet med tilskuddsordningen er å forebygge rovviltskader i husdyrhold og tamreindrift gjennom å finansiere forebyggende tiltak. Videre skal midlene brukes til godtgjøring ved fellingsforsøk utført av kommunale/interkommunale fellingslag. Refusjonskrav fra kommunene må dekkes av nemnda innenfor den tildelte rammen av Kap. 1420 post 73. Midlene skal også bidra til å dempe konflikter og øke verdiskaping knyttet til forekomster av rovdyr i lokalsamfunn.

Fellingsvederlag ([rovviltforskriften § 9](#)) og godtgjøring ved fellingsforsøk etter refusjonskrav fra kommunene (rovviltforskriften § 9a), må dekkes av nemndene innenfor tildelte rammer av kapittel 1420.73. Rovviltnemndene skal årlig vurdere hvilket beløp som skal avsettes til iverksettning av fellingsforsøk i lokal regi (administrasjon og organisering ved første gangs iverksettelse av en fellingsstillatelse). Siden 2015 har rovviltnemnda avsatt en felles sum for hele regionen til eventuelle fellingsforsøk utført av kommunale/interkommunale fellingslag. Dette er en ordning som har fungert godt, og som sekretariatet mener bør videreføres. Se under avsnittet om «Sekretariatets innstilling til fordeling av midler».

Fellingsforsøk godtgjøres med en sats på inntil 1 910 kr/jeger/dagsverk. I tidligere vedtak om kvote og vilkår for betinget skadefelling har nemnda lagt seg på ei ramme på inntil kr 50 000. Vi foreslår å videreføre denne ramma, som også kan økes dersom forsøket pågår over flere dager.

Kapittel 1420.21 – drift av nemnder og sekretariat

Tildelte midler skal dekke møtegodtgjørelser og reiser til nemnda og drift av sekretariatet. Lønnsmidler til drift av sekretariatet i region 2 er satt til 246 463 kroner for 2024.

Kapittel 1420.21 - tjenestekjøp

Tildelte midler skal brukes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet. Dette kan være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til å utvikle og iverksette effektive forebyggende tiltak eller evaluere effekter av igangsatte tiltak. Midler til vakt- og beredskapsordninger hos statsforvalterne avsettes fra denne posten. I tråd med rovviltforliket i 2011 er det ønskelig å sikre ei rask og effektiv behandling av spørsmål knyttet til den daglige forvaltningen av rovvilt som svar på søknader om fellingstillatelse på rovvilt og aktuelle forebyggende tiltak i akutte situasjoner. I tillegg skal utgifter knyttet til Statsforvalterens sms-varsling belastes denne kapittel posten.

FKT-søknader mottatt av statsforvalterne

Statsforvalterne i region 2 har med hjemmel i § 16 om dispensasjon i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, utsatt søknadsfristen til 15. februar. En oversikt over årets mottatte søknader og omsøkte beløp er gitt i tabellen under. Buskerud har mottatt like mange søknader om forebyggende tiltak som i fjor, mens samlet omsøkt beløp har økt med 700 000 kroner. I region 2 sin del av Agder er det en økning av søknadsbeløpet til konfliktdempende tiltak på rundt 100 000 kroner, tilsvarende nedgangen i omsøkt beløp til forebyggende tiltak. I Vestfold og Telemark er det et uendret antall søknader om forebyggende tiltak med en mindre økning i omsøkt beløp. Søknadsomfanget til konfliktdempende tiltak er doblet.

**Tabell 2.** Oversikt over søknader og søknadsbeløp om tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltregion 2 i 2024.

Type tiltak	Vestfold og Telemark		Buskerud (region 2)		Agder (region 2)	
	Antall søknader	Søknadsbeløp	Antall søknader	Søknadsbeløp	Antall søknader	Søknadsbeløp
Konfliktdempende	6	619 000	6*	1 135 000*	3	212 500
Forebyggende	21	2 183 199	19	2 744 573	3	186 500
<b>Sum</b>	<b>27</b>	<b>2 802 199</b>	<b>25</b>	<b>3 879 573</b>	<b>6</b>	<b>399 000</b>

\*Se avsnittet under.

Søknader om tilskudd til konfliktdempende tiltak

De seks søknadene om tilskudd til konfliktdempende tiltak i Buskerud er fellessøknader til region 2 og 4. To av disse er igjen fellessøknad med Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Dette gjelder en søknad fra Stiftelsen Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) om midler til Scandlynx (søker om kr 400 000 fra Oslo/Viken og kr 150 000 fra Ve/Te) og Stiftelsen Bjørneparken (Rovdyrskolen) som søker om kr 160 000 fra Buskerud og kr 60 000 fra Ve/Te. I tillegg har Statsforvalteren i Oslo og Viken mottatt en større søknad om tilskudd til prosjektet Scandcam Viken (Østfold, Akershus, Buskerud og Oslo) ved NINA. De søker om kr 400 000.

Viltkamerastudiet (SCANDCAM – Viken) har pågått siden 2010. Det siste årene har det vært et nettverk av godt plasserte kamerafeller i Viken som supplerer overvåking av familiegrupper av gaupe og andre store rovdyr. Kamerafellene har årlig fanget opp familiegrupper som ellers ikke ville blitt registrert. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med lokale mannskap. En utstrakt involvering av lokale folk i oppsett og drift av viltkamera virker utvilsomt konfliktdependende. NINA søker her om midler til å fortsette drift av viltkamera i regionen.

Målet med Scandlynx-prosjektet er å forstå hvilke mekanismer som gjør at enkelte rovviltregioner i Norge ikke når sine bestandsmål. Forvaltning av gaupe i et stadig mer oppstykket og nedbygget landskapet vil bli stadig mer krevende. Prosjektet vil studere forflytning, analysere landskapsbruk og utvikle nye avstandskriterier ved hjelp av GPS-merkede gauper i Sørøst-Norge.

Rovdyrskolen ved Stiftelsen Bjørneparken Rovdyrsenter har også i år søkt om kr 60 000 fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og kr 160 000 fra Oslo og Viken (region 2 og 4).

Statsforvalterne i alle de tre fylkene har i tillegg mottatt noen andre konfliktdependende søknader av mindre søknadsomfang.

## Sekretariatets vurdering av fordeling av midlene

### Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdependende tiltak – kapittel 1420.73

#### *Tiltak i fylkene*

Prioriteringer for bruk av midler til forebyggende og konfliktdependende tiltak (FKT) er nedfelt i forvaltningsplanen. Sekretariatet har ut fra denne lagt vekt på omfanget av tap av sau på utmarksbeite, rovviltsituasjonen (geografisk fordeling av familiegrupper av gaupe i regionen, jamfør sak 8/2023 om kvotejakt på gaupe i 2024) og innkomne søknader om midler til prioriterte tiltak. Det er også sett på tidligere vedtak i nemnda og fordeling av midler. I tabellen under vises en oversikt over midler til forebyggende tiltak som er tildelt hvert enkelt fylke de tre siste årene. Buskerud og Telemark har størst skadeomfang, og det er også her søknadsomfanget er størst.

**Tabell 3.** Midler til forebyggende og konfliktdependende tiltak (Kap. 1420.73) fordelt av rovviltnemnda til fylkene de siste tre årene.

Fylke	2021	2022	2023
<b>Aust-Agder (Agder)</b>	175 000	150 000	230 000
<b>Vestfold og Telemark</b>	825 000	1 400 000	1 000 000
<b>Buskerud (Oslo og Viken)</b>	1 550 000	1 250 000	970 000

Tallene i tabellen under er hentet fra Rovbasen. Det er fortsatt flest erstatningsøknader fra Buskerud og Vestfold og Telemark. I 2023 var det tilnærmet like mange søknader som året før. Det

var imidlertid et høyere erstatningsbeløp totalt sett. Dette skyldes i hovedsak at det ble erstattet fire ganger så mange flere søyer og tre ganger så mange flere lam i Agder sin del av region 2 enn i 2022. For Viken sin del ble det erstattet noen flere søyer, men noen færre lam enn året før. De samlede erstatningsutbetalingene i region 2 var rundt 500 000 kroner høyere i 2023 enn i 2022.

**Tabell 4.** Sau og lam erstattet som tap til rovvilt i fylkene i region 2 i 2023 (tallene er hentet fra Rovbasen). Tallene i parentes viser antall søknader i 2022.

Fylke	Antall søknader	Erstattet		Beløp i kr
		Sau	Lam	
Viken sin del av region 2	46 (40)	70	350	1 219 497
Vestfold og Telemark	30 (38)	26	318	953 546
Agder sin del av region 2	13 (11)	40	203	719 640
<b>Totalt</b>	<b>89</b>	<b>136</b>	<b>871</b>	<b>2 874 683</b>

#### Drift av rovviltnemnda og sekretariatet – kapittel 1420.21, kr 550 000

Tildelte midler skal dekke møtegodtgjørelser og reiser til nemnda og drift av sekretariatet. Lønnsmidler til drift av sekretariatet i region 2 er satt til 246 463 kroner for 2024. Ramma er uendret fra 2023.

#### Tjenestekjøp – kapittel 1420.21, kr 450 000

Midler til tjenestekjøp og forskningsaktivitet blir tildelt over kapittel 1420.21 - tjenestekjøp. Dette kan for eksempel være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til å utvikle og iverksette effektive forebyggende tiltak, eller evaluere effekter av igangsatte tiltak. Dette er en driftspost, som bare skal belastes utgifter til tjenestekjøp, lønn, reiser og annen drift. Midlene kan ikke brukes til utbetaling av tilskudd. Også denne ramma er uendret fra 2023.

Rovviltnemnda formaliserte som nevnt i 2013 en beredskapsordning/vaktttelefon i regionen fra og med 15. mai til og med 15. oktober (tilsvarende fem måneder i beitesesongen). Utgiftene ved dette har blitt finansiert over kapittel 1420.21 - tjenestekjøp og tildelt den enkelte fylkesmann/statsforvalter. Sekretariatet anbefaler at denne posten fortsatt dekker opp kostnader ved beredskapsordningen og vakttelefoner.

Til denne beredskapen drifter statsforvalterne egne informasjons- og beredskapstelefoner i beitesesongen og under periodene med lisensfelling og kvotejakt. I 2020 ble det innført felles sms-varslings-tjeneste i regionen som driftes og belastes kapittel posten Tjenestekjøp (Statsforvalteren i Oslo og Viken).

Vi anbefaler å avsette samme beløp per fylke som i 2023. Merkostnader ved sms-varslings-tjenesten bør dekkes med kr 30 000 til sekretariatet som administrerer denne ordningen.

## **Sekretariatets innstilling til fordeling av midler**

Sekretariatet viser til vurderingene over og tilrår en fordeling av den økonomiske ramma i henhold til tabell 5 under.

Tjenestekjøp kapittel 1420.21 foreslås fordelt mellom statsforvalterne i regionen. Det tas i år, som de to foregående årene, sikte på å opprettholde effektive hundeevipasjoner i regionen for bruk i skadefellings situasjoner. Sekretariatet mener dette vil gagne store deler av region 2 i skadefellings situasjoner, spesielt med ulv. Det er derfor naturlig at rammen til Oslo og Viken settes noe høyere enn de øvrige statsforvalterne.

Tilskudd kapittel 1420.73 til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak foreslås fordelt i henhold til omsøkte midler, skadeutvikling og tidligere års fordeling til fylkene. Miljødirektoratet minner om at nemndene i planleggingen må ta høyde for kostnader i forbindelse med godtgjørelse ved ev. skadefellingsforsøk utført av kommunale fellingslag. Refusjonskrav fra kommunen må dekkes av nemnda innenfor den tildelte ramma av dette kap./posten.

### *Beredskapsmidler til akutte hendelser – Kap. 1420.73*

Tidligere års erfaringer har vist at det er svært utfordrende å skulle avsette midler til beredskap og akutte skadesituasjoner i hvert fylke. Dette omfatter spesielt godtgjørelser ved skadefellingsforsøk og gjennomføring av akutte forebyggende tiltak. Slike hendelser oppstår uforutsigbart og vil variere mellom år og områder (fylker). Å avsette årlige midler til slike hendelser, spesielt i vår region med tre statsforvaltere, er utfordrende.

De siste årene har sekretariatet forvaltet midlene som regnskapsførende enhet og mottatt søknader og krav via de øvrige statsforvalterne. Erfaringene fra dette har vært positive. De tre siste årene har rovviltnemnda avsatt kr 200 000 til beredskap/akutte hendelser i vår region. Med bakgrunn i siste års hendelser ser vi behovet for å styrke denne posten med 50 000 kroner til 250 000 kroner.

Til orientering har Miljødirektoratet gitt signaler om at de også i år har valgt å beholde noen akuttmidler sentralt for spesielle hendelser.

**Forslag til vedtak**

Roviltnemnda i region 2 vedtar en slik fordeling av rovviltmidler over kapittel 1420 post 21 og 73:

**Tabell 5.** Innstilling til fordeling av kapittel 1420.73 og 1420.21 fordelt på ulike prosjektnummer.

	Tilskudd Kap. 1420.73 Prosjekt 08116	Tjenestekjøp Kap. 1420.21 Prosjekt 22104	Drift av sekretariat Kap. 1420.21 Prosjekt 22103
<b>Ramme for region 2</b>	<b>2 600 000 kr</b>	<b>450 000 kr</b>	<b>550 000 kr</b>
Beredskap og akutte situasjoner, felles for alle fylkene, forvaltes av sekretariatet	250 000 kr		
Sms-varslings, felles		30 000	
<b>Gjenstående fordeling til fylkene:</b>	<b>2 350 000</b>	<b>420 000</b>	<b>550 000</b>
Aust-Agder (Agder)	175 000	110 000	
Vestfold og Telemark	1 000 000	140 000	
Buskerud (Oslo og Viken)	1 175 000	170 000	550 000